

Środa, 28 września 2005 r.

ZAŁĄCZNIK I

OBLICZANIE WYMOGÓW KAPITAŁOWYCH Z TYTUŁU RYZYKA POZYCJI

PRZEPISY OGÓLNE

Wyliczanie pozycji netto

1. Nadwyżka długiej (krótkiej) pozycji danej instytucji nad pozycją krótką (długą) w akcjach, papierach dłużnych i zamiennych papierach wartościowych danych emisji oraz w identycznych terminowych kontraktach giełdowych na instrumenty finansowe, opcjach, gwarancjach subskrypcyjnych (warrantach) i zabezpieczonych gwarancjach subskrypcyjnych (zabezpieczonych warrantach) stanowi pozycję netto tej instytucji w każdym takim instrumencie. Przy wyliczaniu pozycji netto właściwe organy zezwalają na traktowanie pozycji w poszczególnych instrumentach pochodnych zgodnie z ust. 4-7 jako pozycji bazowych w papierach wartościowych będących przedmiotem danych instrumentów (jako pozycje w instrumentach referencyjnych). Posiadane przez instytucje instrumenty dłużne własnej emisji zostają wyłączone z wyliczeń ryzyka szczególnego stosownie do ust. 14.
2. Przy wyliczaniu pozycji netto niedopuszczalne jest saldowanie pozycji w zamiennych papierach wartościowych z pozycjami przeciwnymi w instrumentach, na które dane papiery mogą być zamienione, chyba że właściwe organy przyjmują metodologię, która uwzględnia prawdopodobieństwo przeprowadzenia zamiany, lub ustanawiają wymóg kapitałowy na pokrycie ewentualnej straty, którą można ponieść przy dokonaniu zamiany.
3. Wszystkie pozycje netto bez względu na znak dodatni lub ujemny muszą być przeliczane codziennie na walutę bilansową danej instytucji po obowiązującym bieżącym kursie wymiany jeszcze przed agregacją tych pozycji.

Szczególne instrumenty

4. Terminowe kontrakty giełdowe na stopy procentowe, terminowe umowy stopy procentowej i terminowe zobowiązania zakupu lub sprzedaży instrumentów dłużnych traktuje się jako połączenia pozycji długiej i krótkiej. Długą pozycję w terminowych kontraktach giełdowych na stopy procentowe należy zatem traktować jako połączenie zaciągniętej pożyczki wymagalnej w terminie dostawy kontraktu i posiadanych aktywów z terminem zapadalności identycznym z terminem zapadalności instrumentu lub pozycji referencyjnej, która jest przedmiotem danego terminowego kontraktu giełdowego. Podobnie terminową umowę stopy procentowej sprzedaną przez daną instytucję należy traktować jako długą pozycję zapadającą w terminie rozliczenia umowy plus okres obowiązywania umowy i krótką pozycję wymagalną w terminie rozliczenia. W przypadku terminowych kontraktów giełdowych na stopy procentowe i terminowych umów stopy procentowej zarówno zaciągniętą pożyczkę, jak i aktywa wpisuje się do kategorii pierwszej określonej w tabeli 1 (ust. 14) celem wyliczenia kapitału wymaganego na pokrycie ryzyka szczególnego. Terminowe zobowiązanie zakupu instrumentu dłużnego traktuje się jako połączenie zaciągniętej pożyczki wymagalnej w terminie dostawy instrumentu i długiej pozycji (bieżącej) w samym instrumencie dłużnym. Do celów wyliczenia ryzyka szczególnego wpisuje się zaciągniętą pożyczkę do kategorii pierwszej określonej w tabeli 1 (ust. 14), natomiast instrument dłużny wpisuje się do tej kolumny tabeli, która będzie właściwa dla danego instrumentu.

Właściwe organy mogą zezwolić, aby wymóg kapitałowy z tytułu giełdowych kontraktów terminowych był równy depozytowi zabezpieczającemu wymaganemu przez giełdę, jeśli są w pełni przekonane, że zapewnia on dokładną miarę ryzyka związanego z kontraktem oraz że jest co najmniej równy wymogowi kapitałowemu z tytułu kontraktu terminowego, który wynikałby z obliczenia dokonanego z wykorzystaniem metod ustalonych w innych częściach niniejszego załącznika lub z zastosowania metody statystycznej opisanej w załączniku V. Właściwe organy mogą także zezwolić, aby wymóg kapitałowy z tytułu pozagiełdowych kontraktów pochodnych zaliczanych do grupy określonej w niniejszym ustępie, rozliczanych przez izbę rozliczeniową uznaną przez te organy był równy depozytowi zabezpieczającemu wymaganemu przez izbę rozliczeniową, jeśli są w pełni przekonane, że zapewnia on dokładną miarę ryzyka związanego z kontraktem pochodnym oraz że jest co najmniej równy wymogowi kapitałowemu z tytułu omawianego kontraktu, który wynikałby z obliczenia dokonanego z wykorzystaniem metod ustalonych w innych częściach niniejszego załącznika lub z zastosowania metody modeli wewnętrznych opisanych w załączniku V.

Środa, 28 września 2005 r.

Do celów niniejszego ustępu „pozycja długa” oznacza pozycję, w którą wchodzi instytucja poprzez ustalenie stawki oprocentowania, którą otrzyma w danym przyszłym okresie, natomiast „pozycja krótka” oznacza pozycję, w którą wchodzi instytucja poprzez ustalenie stawki oprocentowania, którą zapłaci w danym przyszłym okresie.

5. Opcje na stopy procentowe, instrumenty dłużne, kapitałowe, indeksy giełdowe, terminowe kontrakty giełdowe na instrumenty finansowe, transakcje zamiany i na kursy walut obcych traktowane są jako pozycje równe kwocie instrumentu bazowego będącego przedmiotem opcji, pomnożonej do celów niniejszego załącznika przez współczynnik delta tej opcji. Wspomniane pozycje mogą być saldowane z ewentualnymi pozycjami przeciwstawnymi w identycznych bazowych papierach wartościowych lub instrumentach pochodnych, których dana opcja dotyczy. Należy posługiwać się współczynnikiem delta używanym przez daną giełdę lub wyliczonym przez właściwe organy, bądź też — gdy brak takiego współczynnika, a także w przypadku opcji pozagiełdowych — współczynnikiem wyliczonym przez samą instytucję, pod warunkiem że właściwe organy uznają zasadność modelu stosowanego przez tę instytucję.

Jednak właściwe organy mogą także zdecydować, że instytucje wyliczają współczynniki delta, wykorzystując metodologię ustaloną przez te organy.

Wymaga się zabezpieczenia przed innymi, oprócz ryzyka delta, rodzajami ryzyka związanymi z opcjami. Właściwe organy mogą zezwolić, aby wymóg z tytułu sprzedanych opcji giełdowych był równy depozytowi zabezpieczającemu wymaganemu przez giełdę, jeśli są w pełni przekonane, że zapewnia on dokładną miarę ryzyka związanego z opcją oraz że jest co najmniej równy wymogowi kapitałowemu z tytułu opcji, który wynikałby z obliczenia dokonanego z wykorzystaniem metod ustalonych w innych częściach niniejszego załącznika lub z zastosowania metody modeli wewnętrznych opisanej w załączniku V. Właściwe organy mogą także zezwolić, aby wymóg kapitałowy z tytułu pozagiełdowych opcji na towary rozliczanych przez izbę rozliczeniową uznana przez te organy, był równy depozytowi zabezpieczającemu wymaganemu przez izbę rozliczeniową, jeśli są w pełni przekonane, że zapewnia to dokładną miarę ryzyka związanego z opcją oraz że jest co najmniej równy wymogowi kapitałowemu z tytułu opcji pozagiełdowej, który wynikałby z obliczeń przeprowadzonych z wykorzystaniem metody ustalonej w innej części niniejszego załącznika lub z zastosowania metody modeli wewnętrznych opisanej w załączniku V. Dodatkowo mogą zezwolić, aby wymóg kapitałowy z tytułu zakupionej opcji giełdowej lub pozagiełdowej był taki sam jak dla jej instrumentu bazowego, pod warunkiem, że wymóg ten nie przekroczy rynkowej wartości opcji. Wymóg z tytułu sprzedanej opcji pozagiełdowej winien być ustalony w relacji do jej instrumentu bazowego.

6. Gwarancje subskrypcyjne (warranty) na instrumenty dłużne i kapitałowe należy traktować w taki sam sposób jak opcje zgodnie z ust. 5.
7. Do celów ryzyka stopy procentowej transakcje zamiany należy traktować według zasad obowiązujących dla instrumentów bilansowych. Zatem transakcję zamiany stopy procentowej, zgodnie z którą instytucja otrzymuje zmienną stawkę oprocentowania i płaci stawkę stałą, traktuje się jako odpowiadającą długiej pozycji w instrumencie o zmiennym oprocentowaniu zapadającym w najbliższym terminie przeszacowania stopy procentowej i krótkiej pozycji w instrumencie o stałym oprocentowaniu wymagalnym w terminie realizacji całości transakcji zamiany.

A. Traktowanie sprzedawców zabezpieczenia

8. Obliczając wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka rynkowego strony, która przyjmuje na siebie ryzyko kredytowe („sprzedawca zabezpieczenia”) należy stosować referencyjną wartość umowy dotyczącej kredytowego instrumentu pochodnego, chyba, że wskazano inaczej. Z zastrzeżeniem przypadków swapu przychodu całkowitego (total return swap), obliczając ryzyko szczególne, zamiast terminu rozliczenia zobowiązania stosuje się termin rozliczenia umowy dotyczącej kredytowego instrumentu pochodnego. Pozycje określa się w następujący sposób:
  - (i) Swap przychodu całkowitego (total return swap) tworzy pozycję długą w ogólnym ryzyku rynkowym zobowiązania referencyjnego oraz pozycję krótką w ogólnym ryzyku rynkowym obligacji rządowej zapadającej w najbliższym terminie przeszacowania stopy procentowej, której przypisuje się wagę ryzyka równą 0 % zgodnie z załącznikiem VI dyrektywy 2006/.../WE. Tworzy on również pozycję długą w ryzyku szczególnym zobowiązania referencyjnego.
  - (ii) Swap ryzyka kredytowego (credit default swap) nie stwarza pozycji z tytułu ogólnego ryzyka rynkowego. Do celów ryzyka szczególnego instytucje muszą udokumentować syntetyczną pozycję długą w zobowiązaniu podmiotu referencyjnego, chyba, że instrument pochodny posiada zewnętrzną ocenę ratingową oraz spełnia warunki dotyczące pozycji dłużnych o obniżonym ryzyku, w którym to przypadku w instrumencie pochodnym odnotowuje się pozycję długą. W przypadku należnych płatności premii lub odsetek w ramach produktu, takie przepływy środków pieniężnych przedstawia się jako pozycje referencyjne w obligacjach rządowych.

Środa, 28 września 2005 r.

- (iii) Obligacja imienna powiązana z ryzykiem kredytowym (*credit linked note*) tworzy pozycję dłużą w ogólnym rynkowym ryzyku obligacji, będąc produktem oprocentowanym. Do celów ryzyka szczególnego tworzy się syntetyczną pozycję dłużą w zobowiązaniu podmiotu referencyjnego. Tworzy się dodatkową pozycję dłużą u emitenta obligacji. Jeżeli obligacja powiązana z ryzykiem kredytowym posiada zewnętrzną ocenę ratingową oraz spełnia warunki dotyczące pozycji dłużnych o obniżonym ryzyku, wystarczy odnotować pojedynczą pozycję dłużą o szczególnym ryzyku obligacji.
- (iv) Oprócz długiej pozycji w szczególnym ryzyku emitenta obligacji, obligacja na okaziciela powiązana z ryzykiem kredytowym zapewniająca proporcjonalne zabezpieczenie tworzy do celów ryzyka szczególnego pozycję w każdym podmiocie referencyjnym, gdzie całkowitą wartość referencyjną umowy przypisuje się wszystkim pozycjom proporcjonalnie do udziału procentowego w całkowitej wartości referencyjnej, jaką stanowi każda ekspozycja wobec podmiotu referencyjnego. W przypadku gdy daje się wyodrębnić więcej niż jedno zobowiązanie podmiotu referencyjnego, podstawę określenia ryzyka szczególnego stanowi zobowiązanie o najwyższej wadze ryzyka.

Jeżeli obligacja na okaziciela powiązana z ryzykiem kredytowym posiada zewnętrzną ocenę ratingową oraz spełnia warunki dotyczące pozycji dłużnych o obniżonym ryzyku, wystarczy odnotować pojedynczą pozycję dłużą o szczególnym ryzyku emitenta instrumentu oraz

- (v) Kredytowy instrument pochodny uruchamiany pierwszym niewykonaniem zobowiązania (*first-asset-to-default basket*) tworzy, w odniesieniu do kwoty referencyjnej, pozycję w zobowiązaniu każdego podmiotu referencyjnego. Jeśli wartość maksymalnej płatności w przypadku zdarzenia kredytowego jest mniejsza niż wymóg kapitałowy według metody podanej w pierwszym zdaniu niniejszego punktu, wówczas taką maksymalną kwotę płatności można przyjąć jako wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka szczególnego.

Kredytowy instrument pochodny uruchamiany drugim niewykonaniem zobowiązania (*second-asset-to-default basket*) tworzy, w odniesieniu do kwoty referencyjnej, pozycję w zobowiązaniu każdego podmiotu referencyjnego minus jeden (podmiot o najniższym wymogu kapitałowym z tytułu ryzyka szczególnego). Jeśli wartość maksymalnej płatności w przypadku zdarzenia kredytowego jest niższa niż wymóg kapitałowy według metody podanej w pierwszym zdaniu niniejszego punktu, wówczas kwotę tę można przyjąć jako wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka szczególnego.

Jeżeli kredytowy instrument pochodny uruchamiany pierwszym niewykonaniem zobowiązania lub kredytowy instrument pochodny uruchamiany drugim niewykonaniem zobowiązania posiada zewnętrzną ocenę ratingową oraz spełnia warunki dotyczące pozycji dłużnych o obniżonym ryzyku, sprzedawca zabezpieczenia musi obliczyć wyłącznie jedno ryzyko szczególne odpowiadające ocenie ratingowej instrumentu pochodnego.

B. Traktowanie nabywcy zabezpieczenia

Dla strony transferującej ryzyko kredytowe („nabywcy zabezpieczenia”) pozycje określa się jako lustrzane odbicie pozycji sprzedawcy zabezpieczenia, z wyjątkiem obligacji powiązanej z ryzykiem kredytowym (co nie skutkuje stworzeniem krótkiej pozycji u emitenta). Jeśli w danym momencie obowiązuje opcja wykupu połączona z przyrostem wartości odsetek danego instrumentu (*step-up*), moment ten traktuje się jako termin rozliczenia ochrony. W przypadku kredytowego instrumentu pochodnego uruchamianego *n*-tym niewykonaniem zobowiązania zezwala się nabywcom ochrony kredytowej na saldowanie ryzyka szczególnego dla *n-1* instrumentów bazowych (tzn. *n-1* aktywów o najniższym obciążeniu ryzykiem szczególnym).

9. Instytucje, które dokonują wyceny instrumentów według bieżącej wartości rynkowej i zarządzają ryzykiem stopy procentowej obciążającym instrumenty pochodne, o których mowa w ust. 4-7, na zasadzie dyskontowania przepływów pieniężnych, mogą posługiwać się modelami wrażliwości celem wyliczenia pozycji, o których mowa w tych ustępach, mogą również stosować te modele w stosunku do wszelkich obligacji, w których przypadku wiarygodność główna spłacana jest regularnie przez cały okres do wykupu, a nie jednorazową płatnością kwoty kapitału w terminie wykupu. Zarówno sam model, jak i sposób posługiwania się nim, podlegają zatwierdzeniu przez właściwe organy. Modele te winny generować pozycje o tej samej wrażliwości na zmianę stopy procentowej, jak związane z nimi przepływy pieniężne. Należy ocenić tę wrażliwość w odniesieniu do niezależnych ruchów przykładowych stóp procentowych dobranych w różnych punktach krzywej dochodowości, przy czym należy umieścić przynajmniej jeden punkt badania wrażliwości w każdym przedziale czasowym wyznaczonym w tabeli 2 (ust. 20). Wyliczone pozycje włącza się do wyliczeń wymogów kapitałowych zgodnie z przepisami ust. 17-32.
10. Instytucje, które nie posługują się modelami na zasadach określonych w ust. 9, mogą za zgodą właściwych organów uznać za w pełni kompensujące się pozycje w instrumentach pochodnych objętych przepisami ust. 4-7, które spełniają przynajmniej następujące warunki:
- pozycje te są tej samej wartości i są wyrażone w tej samej walucie;
  - istnieje ściśle dopasowanie stopy referencyjnej (pozycje o oprocentowaniu zmiennym) lub kuponu odsetkowego (pozycje o oprocentowaniu stałym); oraz

Środa, 28 września 2005 r.

- c) najbliższy termin przeszacowania stawki oprocentowania, a w przypadku pozycji z kuponami o stałym oprocentowaniu — okres pozostający do terminu płatności, odpowiada następującym limitom:
- i) do jednego miesiąca: ten sam dzień;
  - ii) od jednego miesiąca do roku: w ciągu siedmiu dni; oraz
  - iii) powyżej roku: w ciągu 30 dni.
11. Strona przekazująca papiery wartościowe lub gwarantowane prawa odnośnie do tych papierów w ramach umowy z udzielonym przyrzeczeniem odkupu oraz strona udzielająca pożyczki papierów wartościowych włączają te papiery wartościowe do wyliczeń swoich wymogów kapitałowych przeprowadzanych stosownie do niniejszego załącznika, pod warunkiem że papiery te spełniają kryteria określone w art. 11.

Ryzyko szczególne i ogólne

12. W celu wyliczenia kapitału wymaganego na pokrycie ryzyka pozycji związanego z rynkowymi instrumentami dłużnymi lub akcjami (czy też z pochodnymi owych instrumentów i akcji) wyróżnia się dwa składniki tego ryzyka. Pierwszy składnik stanowi ryzyko szczególne: jest to ryzyko zmiany ceny danego instrumentu w następstwie czynników związanych z emitentem, a w przypadku instrumentu pochodnego — czynników związanych z emitentem instrumentu bazowego będącego jego przedmiotem. Drugi składnik stanowi ryzyko ogólne: jest to ryzyko zmiany ceny danego instrumentu w następstwie zmiany wysokości stóp procentowych (w przypadku rynkowych instrumentów dłużnych lub pochodnych tych instrumentów) lub ogólnego ruchu cen na rynku akcji (w przypadku akcji lub pochodnych akcji).

RYNKOWE INSTRUMENTY DŁUŻNE

13. Pozycje netto klasyfikuje się według waluty, w której są wyrażone, i przyjmuje się je za podstawę obliczeń wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka ogólnego i szczególnego oddzielnie dla każdej waluty.

Ryzyko szczególne

14. Instytucje umieszczają pozycje netto w portfelu handlowym, obliczone zgodnie z ust. 1, do odpowiednich kategorii wymienionych w tabeli 1 według emitenta/dłużnika, zewnętrznej lub wewnętrznej oceny kredytowej oraz rezydualnego terminu zapadalności, a następnie mnożą te pozycje przez wykażane w tej tabeli wagi. Następnie sumują pozycje ważone (zarówno długie, jak i krótkie), aby wyliczyć kapitał wymagany do pokrycia ryzyka szczególnego.

Tabela 1

Kategorie	Narzut kapitałowy z tytułu ryzyka szczególnego
Dłużne papiery wartościowe emitowane lub gwarantowane przez Skarb Państwa; emitowane przez banki centralne, organizacje międzynarodowe, wielostronne banki rozwoju lub samorzady regionalne lub władze lokalne Państw Członkowskich, które kwalifikowałyby się do pierwszego stopnia w skali jakości kredytowej, lub którym zgodnie z zasadami ważenia ryzyka ekspozycji określonymi w art. 78-83 dyrektywy 2006/.../WE przypisano by wagę ryzyka równą 0 %.	0 %
Dłużne papiery wartościowe emitowane lub gwarantowane przez Skarb Państwa, emitowane przez banki centralne, organizacje międzynarodowe, wielostronne banki rozwoju lub samorzady regionalne lub władze lokalne Państw Członkowskich, które kwalifikowałyby się do drugiego lub trzeciego stopnia w skali jakości kredytowej według zasad ważenia ryzyka ekspozycji określonych w art. 78-83 dyrektywy 2006/.../WE, dłużne papiery wartościowe emitowane lub gwarantowane przez instytucje, które kwalifikowałyby się do pierwszego lub drugiego stopnia w skali jakości kredytowej według zasad ważenia ryzyka ekspozycji określonych w art. 78-83 dyrektywy 2006/.../WE, dłużne papiery wartościowe emitowane lub gwarantowane przez instytucje, które kwalifikowałyby się do trzeciego stopnia w skali jakości kredytowej według zasad ważenia ryzyka ekspozycji określonych w załączniku VI część 1 ust. 28 dyrektywy 2006/.../WE oraz dłużne papiery wartościowe emitowane lub gwarantowane przez przedsiębiorstwa, które kwalifikowałyby się do pierwszego lub drugiego stopnia w skali jakości kredytowej według zasad ważenia ryzyka ekspozycji określonych w art. 78-83 dyrektywy 2006/.../WE. Inne pozycje o obniżonym ryzyku w rozumieniu definicji zawartej w ust. 15.	0,25 % (rzeczywisty termin rozliczenia: sześć miesięcy lub krótszy), 1,00 % (rzeczywisty termin rozliczenia: dłuższy niż sześć miesięcy, do 24 miesięcy włącznie), 1,60 % (rzeczywisty termin rozliczenia dłuższy niż 24 miesiące).

Środa, 28 września 2005 r.

Kategorie	Narzut kapitałowy z tytułu ryzyka szczególnego
Dłużne papiery wartościowe emitowane lub gwarantowane przez Skarb Państwa, emitowane przez banki centralne, organizacje międzynarodowe, wielostronne banki rozwoju lub samorządy regionalne, lub władze lokalne, lub instytucje Państw Członkowskich, które kwalifikowałyby się do czwartego lub piątego stopnia w skali jakości kredytowej według zasad ważenia ryzyka ekspozycji określonych w art. 78-83 dyrektywy 2006/.../WE, dłużne papiery wartościowe emitowane lub gwarantowane przez instytucje, które kwalifikowałyby się do trzeciego stopnia w skali oceny jakości kredytowej według zasad ważenia ryzyka ekspozycji określonych w załączniku VI część 1 ust. 26 dyrektywy 2006/.../WE oraz dłużne papiery wartościowe emitowane lub gwarantowane przez przedsiębiorstwa, które kwalifikowałyby się do trzeciego lub czwartego stopnia w skali oceny jakości kredytowej według zasad ważenia ryzyka ekspozycji określonych w art. 78-83 dyrektywy 2006/.../WE. Ekspozycje, dla których nie jest dostępna ocena kredytowa wyznaczonej instytucji ECAI.	8,00 %
Dłużne papiery wartościowe emitowane lub gwarantowane przez Skarb Państwa, emitowane przez banki centralne, organizacje międzynarodowe, wielostronne banki rozwoju lub samorządy regionalne, lub władze lokalne, lub instytucje Państw Członkowskich, które kwalifikowałyby się do szóstego stopnia w skali jakości kredytowej według zasad ważenia ryzyka ekspozycji określonych w art. 78-83 dyrektywy 2006/.../WE oraz dłużne papiery wartościowe emitowane lub gwarantowane przez przedsiębiorstwa, które kwalifikowałyby się do piątego lub szóstego stopnia w skali oceny jakości kredytowej według zasad ważenia ryzyka ekspozycji określonych w art. 78-83 dyrektywy 2006/.../WE.	12,00 %

W przypadku instytucji, które stosują zasady ważenia ryzyka ekspozycji określone w art. 84-89 dyrektywy 2006/.../WE, warunkiem uzyskania stopnia jakości kredytowej jest posiadanie przez dłużnika wewnętrznego ratingu z poziomem prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania (PD) nieprzekraczającym poziomu wyznaczonego dla tego stopnia w skali oceny jakości kredytowej według zasad ważenia ryzyka ekspozycji wobec przedsiębiorców określonych w art. 78-83 tej dyrektywy.

Instrumenty wyemitowane przez niekwalifikującego się emitenta obciążone są narzutem kapitałowym z tytułu ryzyka szczególnego w wysokości 8 % lub 12 %, zgodnie z tabelą 1. Właściwe organy mogą zobowiązać instytucje do stosowania wyższego narzutu z tytułu ryzyka szczególnego w stosunku do takich instrumentów lub zakazać ich kompensowania w celu określenia różnicy w wielkości ogólnego ryzyka rynkowego między takimi instrumentami a wszelkimi innymi instrumentami dłużnymi.

Ekspozycje objęte sekurytyzacją, które podlegałyby odliczeniu, zgodnie z procedurą określoną w art. 66 ust. 2 dyrektywy 2006/.../WE lub w przypadku których, zgodnie z załącznikiem IX część 4 wymienionej dyrektywy, waga ryzyka wynosi 1 250 %, obciążone są narzutem kapitałowym w wysokości nie mniejszej niż obowiązująca w tych procedurach. Instrumenty wsparcia płynności nieposiadające ratingu obciążone są narzutem kapitałowym w wysokości nie mniejszej niż ustalono w załączniku IX część 4 dyrektywy 2006/.../WE.

15. Do celów ust. 14 do „pozycji o obniżonym ryzyku” zalicza się:

- a) pozycje długie i krótkie w aktywach kwalifikujące się do stopnia jakości kredytowej odpowiadającego co najmniej klasie inwestycyjnej w procesie przyporządkowania opisanym w tytule V rozdział 2 sekcja 3 podsekcja 1 dyrektywy 2006/.../WE;
- b) pozycje długie i krótkie w aktywach, których wartość PD ze względu na wypłacalność emitenta nie przewyższa wartości aktywów, o których mowa powyżej w lit. a), według metody opisanej w tytule V rozdział 2 sekcja 3 podsekcja 2 dyrektywy 2006/.../WE;
- c) pozycje długie i krótkie w aktywach, dla których niedostępna jest ocena kredytowa wyznaczonej instytucji zewnętrznej oceny zdolności kredytowej oraz które spełniają następujące warunki:
  - i) są uznane przez zainteresowane instytucje za wystarczająco płynne;

Środa, 28 września 2005 r.

- ii) ich jakość inwestycyjna jest zdaniem instytucji co najmniej równoważna jakości aktywów, o których mowa w lit. a); oraz
- iii) są notowane na przynajmniej jednym rynku regulowanym w Państwie Członkowskim lub na giełdzie w państwie trzecim, pod warunkiem że giełda ta jest uznawana przez właściwe organy danego Państwa Członkowskiego;
- d) pozycje długie i krótkie w aktywach emitowanych przez instytucje podlegające wymogom adekwatności ustanowionym w dyrektywie 2006/.../WE, które zostały uznane przez zainteresowane instytucje za wystarczająco płynne oraz których jakość inwestycyjna jest zdaniem instytucji co najmniej równoważna jakości aktywów, o których mowa w lit. a); oraz
- e) emitowane przez instytucje papiery wartościowe, które uznaje się za równoważne lub wyższe pod względem jakości kredytowej niż papiery, którym według zasad ważenia ryzyka ekspozycji wobec instytucji określonych w art. 78-83 dyrektywy 2006/.../WE przyznano drugi stopień w skali jakości kredytowej oraz które podlegają procedurom nadzorczym i regulacyjnym porównywalnym do tych, o których mowa w niniejszej dyrektywie.

Sposób oceny instrumentów dłużnych podlega analizie właściwych organów, które uchylają opinię instytucji, jeśli uznają, że dane instrumenty są obciążone zbyt wysokim ryzykiem szczególnym, aby zostać zaliczone do pozycji o obniżonym ryzyku.

16. Właściwe organy wymagają, aby w odniesieniu do instrumentów, które odznaczają się specyficznym ryzykiem ze względu na niewystarczającą wypłacalność podmiotu wspierającego płynność emisji, instytucje stosowały maksymalną wagę ryzyka wskazaną w ust. 14 tabela 1.

Ryzyko ogólne

a) *Metoda terminów zapadalności*

17. Procedura wyliczania wymogów kapitałowych w zakresie ryzyka ogólnego składa się z dwóch podstawowych etapów. Po pierwsze, należy przypisać wszystkim pozycjom odpowiednią wagę według terminu zapadalności (por. ust. 18), aby obliczyć kwotę kapitału wymaganą na pokrycie ryzyka tych pozycji. Po drugie, należy dopuścić obniżenie tego wymogu wówczas, gdy pozycja ważona odpowiada przeciwstawnej pozycji ważonej w tym samym przedziale czasowym. Obniżenie wymogu jest dopuszczalne również wówczas, gdy przeciwstawna pozycja ważona zaliczona jest do innego przedziału czasowego, przy czym stopień obniżenia wymogu zależy od tego, czy obie pozycje znajdują się w tej samej strefie, a jeśli nie — do których konkretnych stref te pozycje zostały zakwalifikowane. Razem stosuje się trzy strefy (grupy przedziałów czasowych).
18. Instytucje umieszczają pozycje netto w odpowiednich przedziałach czasowych znajdujących się w kolumnie 2 lub 3 w tabeli 2 zawartej w ust. 20. Instrumenty o oprocentowaniu stałym należy zaklasyfikować według okresu pozostającego do terminu zapadalności, natomiast instrumenty o oprocentowaniu zmiennym — według okresu do najbliższego terminu przeszacowania stopy procentowej. Ponadto instytucje rozróżniają instrumenty dłużne o kuponach odsetkowych w wysokości 3 % lub więcej od tych o kuponach odsetkowych poniżej 3 %, umieszczając je na tej podstawie odpowiednio w kolumnie 2 lub 3 w tabeli 2. Każdy z nich należy następnie pomnożyć przez podaną w kolumnie 4 w tabeli 2 wagę dla danego przedziału czasowego.
19. Instytucje następnie wyliczają sumę ważonych pozycji długich i sumę ważonych pozycji krótkich w każdym przedziale czasowym. Kwota zsumowanej pozycji długiej równoważona zsumowaną pozycją krótką w danym przedziale czasowym stanowi dopasowaną pozycję ważoną tego przedziału, a pozostała pozycja długa lub krótka stanowi niedopasowaną pozycję ważoną tego przedziału. Następnie należy wyliczyć sumę łączną dopasowanych pozycji ważonych we wszystkich przedziałach czasowych.
20. Instytucje wyliczają sumę łączną niedopasowanych pozycji ważonych długich dla przedziałów czasowych należących do każdej strefy w tabeli 2 celem określenia niedopasowanej pozycji ważonej długiej każdej strefy. Podobnie wylicza się sumę łączną niedopasowanych pozycji ważonych krótkich w poszczególnych przedziałach wszystkich stref, aby określić niedopasowaną pozycję ważoną krótką każdej strefy. Kwota niedopasowanej pozycji ważonej długiej w danej strefie równoważona niedopasowaną pozycją ważoną krótką w tej strefie stanowi dopasowaną pozycję ważoną tej strefy. Kwota niedopasowanej pozycji ważonej, długiej lub krótkiej, której nie można w ten sposób zrównoważyć pozycją przeciwstawną, stanowi niedopasowaną pozycję ważoną tej strefy.

Środa, 28 września 2005 r.

Tabela 2

Strefa	Przedział czasowy		Waga (%)	Założona zmiana stopy procentowej (w %)
	Kupon odsetkowy w wysokości 3 % lub więcej	Kupon odsetkowy poniżej 3 %		
Pierwsza	0 ≤ 1 miesięcy	0 ≤ 1 miesięcy	0,00	—
	> 1 ≤ 3 miesięcy	> 1 ≤ 3 miesięcy	0,20	1,00
	> 3 ≤ 6 miesięcy	> 3 ≤ 6 miesięcy	0,40	1,00
	> 6 ≤ 12 miesięcy	> 6 ≤ 12 miesięcy	0,70	1,00
Druga	> 1 ≤ 2 lat	> 1,0 ≤ 1,9 lat	1,25	0,90
	> 2 ≤ 3 lat	> 1,9 ≤ 2,8 lat	1,75	0,80
	> 3 ≤ 4 lat	> 2,8 ≤ 3,6 lat	2,25	0,75
Trzecia	> 4 ≤ 5 lat	> 3,6 ≤ 4,3 lat	2,75	0,75
	> 5 ≤ 7 lat	> 4,3 ≤ 5,7 lat	3,25	0,70
	> 7 ≤ 10 lat	> 5,7 ≤ 7,3 lat	3,75	0,65
	> 10 ≤ 15 lat	> 7,3 ≤ 9,3 lat	4,50	0,60
	> 15 ≤ 20 lat	> 9,3 ≤ 10,6 lat	5,25	0,60
	> 20 lat	> 10,6 ≤ 12,0 lat	6,00	0,60
		> 12,0 ≤ 20,0 lat	8,00	0,60
		> 20 lat	12,50	0,60

21. Następnie należy wyliczyć kwotę niedopasowanej pozycji ważonej długiej (krótkiej) strefy pierwszej, która jest równoważona niedopasowaną pozycją ważoną krótką (długą) strefy drugiej. Ta kwota określona jest w ust. 25 jako dopasowana pozycja ważona między strefą pierwszą a drugą. Następnie należy dokonać takiego samego wyliczenia odnośnie do pozostałej części niedopasowanej pozycji ważonej strefy drugiej, tym razem odnosząc tę kwotę do niedopasowanej pozycji ważonej strefy trzeciej, co pozwala określić dopasowaną pozycję ważoną między strefą drugą a trzecią.
22. Instytucje mogą również odwrócić kolejność obliczeń w ust. 21, aby wyliczyć dopasowaną pozycję ważoną między strefą drugą a trzecią przed wyliczeniem tej pozycji między strefą pierwszą a drugą.
23. Pozostałą część niedopasowanej pozycji ważonej strefy pierwszej należy następnie odnieść do pozostałej części tej pozycji strefy trzeciej (po dopasowaniu pozycji strefy drugiej i trzeciej), aby wyliczyć dopasowaną pozycję ważoną między strefą pierwszą a trzecią.
24. Te pozycje, które nadal pozostają niedopasowane po przeprowadzeniu przedstawionych w ust. 21, 22 i 23 trzech oddzielnych obliczeń w celu dopasowania pozycji między strefami, należy zsumować.
25. Należy wówczas wyliczyć wymóg kapitałowy dla danej instytucji, który stanowi sumę łączną następujących wielkości:
  - a) 10 % dopasowanej pozycji ważonej w każdym przedziale czasowym;
  - b) 40 % dopasowanej pozycji ważonej strefy pierwszej;
  - c) 30 % dopasowanej pozycji ważonej strefy drugiej;
  - d) 30 % dopasowanej pozycji ważonej strefy trzeciej;

Środa, 28 września 2005 r.

- e) 40 % dopasowanej pozycji ważonej między strefą pierwszą a drugą oraz między strefą drugą a trzecią (zob. ust. 21);
- f) 150 % dopasowanej pozycji ważonej między strefą pierwszą a trzecią; oraz
- g) 100 % nadal niedopasowanych pozycji ważonych.

b) *Metoda analizy okresowości*

26. Właściwe organy mogą wydać ogólne zezwolenie wszystkim instytucjom bądź też indywidualne zezwolenia poszczególnym instytucjom na stosowanie — zamiast systemu przedstawionego w ust. 17-25 — systemu wyliczania wymogu kapitałowego na pokrycie ryzyka ogólnego obciążającego rynkowe instrumenty dłużne opartego na analizie okresowości, pod warunkiem jednak że instytucja stosuje taki system w sposób ciągły.
27. Zgodnie z systemem, o którym mowa w ust. 26, na podstawie wartości rynkowej każdego instrumentu dłużnego o stałym oprocentowaniu instytucje wyliczają jego dochodowość do wykupu, która stanowi założoną stopę dyskontową tego instrumentu. W przypadku instrumentów o zmiennym oprocentowaniu instytucje wyliczają dochodowość instrumentu na podstawie jego wartości rynkowej przy założeniu, że kwota kapitału zapada w najbliższym możliwym terminie przeszacowania stopy procentowej.
28. Instytucje następnie wyliczają okresowość zmodyfikowaną każdego instrumentu dłużnego za pomocą następującego wzoru: okresowość zmodyfikowana = $((\text{duration (D)})/(1 + r))$, gdzie:

$$D = \frac{(\sum_{t=1}^m ((t C_t) / ((1 + r)^t))) / (\sum_{t=1}^m (C_t / ((1 + r)^t)))}{(\sum_{t=1}^m ((t C_t) / ((1 + r)^t))) / (\sum_{t=1}^m (C_t / ((1 + r)^t)))}$$

gdzie:

R	=	dochodowość do wykupu (zob. ust. 25),
C_t	=	płatność gotówkowa w czasie t,
M	=	termin wykupu (zob. ust. 25).

29. Instytucje następnie kwalifikują każdy instrument dłużny do odpowiedniej strefy tabeli 3 według okresowości zmodyfikowanej tego instrumentu.

Tabela 3

Strefa	Okresowość zmodyfikowana (w latach)	Założona zmiana stopy procentowej (%)
Pierwsza	$> 0 \leq 1,0$	1,0
Druga	$> 1,0 \leq 3,6$	0,85
Trzecia	$> 3,6$	0,7

30. Następnie instytucje wyliczają pozycję ważoną okresowością dla każdego instrumentu jako iloczyn ceny rynkowej i okresowości zmodyfikowanej, pomnożony przez założoną zmianę stopy procentowej dla instrumentu o danej okresowości zmodyfikowanej (zob. kolumna 3 w tabeli 3).
31. Instytucje obliczają dla każdej strefy swoją pozycję długą ważoną okresowością i pozycję krótką ważoną okresowością. Kwota pozycji długiej równoważona pozycją krótką w danej strefie stanowi dopasowaną pozycję ważoną okresowością tej strefy.

Instytucje następnie wyliczają niedopasowaną pozycję ważoną okresowością dla każdej strefy. Następnie stosują procedurę dla niedopasowanych pozycji ważonych przedstawioną w ust. 21-24.

Środa, 28 września 2005 r.

32. Należy wówczas wyliczyć wymóg kapitałowy dla danej instytucji, który stanowi sumę łączną następujących wielkości:
- 2 % dopasowanej pozycji ważonej okresowością każdej strefy;
  - 40 % dopasowanej pozycji ważonej okresowością między strefą pierwszą a drugą oraz między strefą drugą a trzecią;
  - 150 % dopasowanej pozycji ważonej między strefą pierwszą a trzecią; oraz
  - 100 % nadal niedopasowanych pozycji ważonych.

INSTRUMENTY KAPITAŁOWE

33. Instytucje sumują wszystkie pozycje długie netto i wszystkie pozycje krótkie netto wyliczone zgodnie z procedurą określoną w ust. 1. Suma łączna tych dwóch wielkości stanowi pozycję maksymalną (brutto). Różnica pomiędzy nimi stanowi pozycję globalną (netto).

Ryzyko szczególne

34. Instytucje sumują wszystkie pozycje długie netto i wszystkie pozycje krótkie netto wyliczone zgodnie z procedurą określoną w ust. 1. Instytucje mnożą swoje pozycje maksymalne (brutto) przez 4 % celem wyliczenia wymogu kapitałowego na pokrycie ryzyka szczególnego.
35. Na zasadzie odstępstwa od przepisów ust. 34 właściwe organy mogą zezwolić na ustalenie tego wymogu kapitałowego na poziomie 2 %, a nie 4 %, w przypadku tych portfeli instrumentów kapitałowych posiadanych przez instytucje, które spełniają następujące warunki:
- instrumenty kapitałowe nie będą emitowane przez emitentów, którzy wyemitowali wyłącznie rynkowe instrumenty dłużne obciążone obecnie 8 % lub 12 % wymogiem z ust. 14 tabela 1 lub obciążone niższym wymogiem wyłącznie dlatego, że są gwarantowane lub zabezpieczone;
  - instrumenty kapitałowe muszą być uznane za wysoko płynne przez właściwe organy, według kryteriów obiektywnych; oraz
  - żadna pojedyncza pozycja nie może wynosić powyżej 5 % wartości całego portfela instrumentów kapitałowych posiadanego przez daną instytucję.

Do celów lit. c) właściwe organy mogą zezwolić na pojedyncze pozycje stanowiące do 10 % portfela, pod warunkiem że suma takich pozycji nie przewyższa 50 % wartości portfela.

Ryzyko ogólne

36. Wymóg kapitałowy na pokrycie ryzyka ogólnego wynosi 8 % pozycji globalnej (netto).

Terminowe kontrakty na indeksy giełdowe

37. Terminowe kontrakty giełdowe typu „futures” na indeksy giełdowe akcji oraz ważne współczynnikiem delta kwoty opcji na takie kontrakty i na indeksy giełdowe, razem zwane dalej „terminowymi kontraktami na indeksy giełdowe”, można rozłożyć na pozycje w każdym rodzaju akcji wchodzących w skład indeksu. Takie pozycje można traktować jako pozycje nominalne w danych akcjach i można je, za zgodą właściwych organów, saldować z przeciwstawnymi pozycjami w akcjach będących przedmiotem kontraktu.
38. Właściwe organy zapewniają, że instytucja, która dokonała saldowania swoich pozycji w akcjach objętych terminowym kontraktem na indeks giełdowy z pozycjami względem danego kontraktu, dysponuje adekwatnym kapitałem w wysokości zabezpieczającej przed ryzykiem straty w wyniku zmiany ceny kontraktu, która nie byłaby w pełni skorelowana ze zmianą kursów akcji wchodzących w skład indeksu; organy te tak samo postępują, gdy instytucja weszła w przeciwstawne pozycje w terminowych kontraktach na indeksy giełdowe, które nie są identyczne pod względem terminu realizacji kontraktu lub składu indeksu bądź też pod względem obu tych cech.

Środa, 28 września 2005 r.

39. Na zasadzie odstępstwa od przepisu ust. 37 i 38 terminowe kontrakty na indeksy giełdowe, które same są przedmiotem obrotu giełdowego i w opinii właściwych organów odnoszą się do indeksów o wysokim poziomie dywersyfikacji, objęte są wymogiem kapitałowym na pokrycie ryzyka ogólnego w wysokości 8 %, nie podlegają zaś żadnemu wymogowi w zakresie ryzyka szczególnego. Terminowe kontrakty na indeksy giełdowe tego rodzaju są uwzględniane przy wyliczaniu pozycji globalnej (netto) zgodnie z ust. 33, natomiast są wyłączone z wyliczania pozycji maksymalnej (brutto), o której mowa w tym samym ustępie.
40. Jeśli terminowy kontrakt na indeks giełdowy nie zostaje rozłożony na poszczególne pozycje względem składników indeksu, należy kontrakt ten traktować na zasadzie pojedynczego rodzaju akcji. Można jednak pominąć ryzyko szczególne związane z takim rodzajem akcji, o ile dany kontrakt jest przedmiotem obrotu giełdowego i w opinii właściwych organów odnosi się do indeksu o wysokim poziomie dywersyfikacji.

GWARANTOWANIE EMISJI

41. W przypadku gwarantowania przez instytucję emisji instrumentów dłużnych lub kapitałowych właściwe organy mogą zezwolić tej instytucji na stosowanie następującej metody wyliczania wymogów kapitałowych. Po pierwsze, instytucja wylicza odpowiednie pozycje netto poprzez pomniejszenie swoich pozycji o te pozycje, które zostały subskrybowane lub regwarantowane przez strony trzecie na podstawie formalnych umów. Po drugie, zmniejsza te pozycje netto poprzez zastosowanie współczynników korygujących wymienionych w tabeli 4.

Tabela 4

— dzień roboczy 0:	100 %
— dzień roboczy 1:	90 %
— dni robocze 2-3:	75 %
— dzień roboczy 4:	50 %
— dzień roboczy 5:	25 %
— po dniu roboczym 5:	0 %

Dzień roboczy zero stanowi ten dzień roboczy, w którym instytucja podejmuje bezwarunkowe zobowiązanie przejścia określonej ilości papierów wartościowych po ustalonej cenie.

Po trzecie, instytucja wylicza wymóg kapitałowy w stosunku do gwarantowanych emisji na podstawie tych zmniejszonych pozycji.

Właściwe organy zapewniają, że instytucja dysponuje dostatecznym kapitałem w wysokości zabezpieczającej przed ryzykiem straty w okresie pomiędzy podjęciem początkowego zobowiązania a dniem roboczym 1.

NARZUT KAPITAŁOWY Z TYTUŁU RYZYKA SZCZEGÓLNEGO DLA POZYCJI OBJĘTYCH PORTFELEM HANDLOWYM ZABEZPIECZONYCH KREDYTOWYMI INSTRUMENTAMI POCHODNYMI

42. Stosuje się odpisy z tytułu zabezpieczenia kredytowymi instrumentami pochodnymi zgodnie z zasadami określonymi w ust. 43-46.
43. Pełny odpis należy zastosować w przypadku gdy wartości po obu stronach (pozycji krótkiej i pozycji długiej) zmieniają się przeciwnie i zasadniczo w tym samym zakresie. Będzie to możliwe w następujących sytuacjach:
- obie pozycje zawierają całkowicie identyczne instrumenty; lub
  - długa pozycja gotówkowa jest zabezpieczona swapem przychodu całkowitego (lub odwrotnie), a zobowiązanie referencyjne oraz ekspozycja bazowa (tj. pozycja gotówkowa) są idealnie dopasowane. Termin rozliczenia samego swapu może się różnić od terminu rozliczenia ekspozycji bazowej.

W takich przypadkach narzut kapitałowy z tytułu ryzyka szczególnego nie powinien stosować się do żadnej ze stron pozycji.

Środa, 28 września 2005 r.

44. Saldowanie w wysokości 80 % stosuje się, w przypadku gdy wartości po obu stronach zawsze rozchodzą się w przeciwnych kierunkach oraz gdy występuje idealne dopasowanie zobowiązania referencyjnego, terminu rozliczenia zarówno zobowiązania referencyjnego, jak i kredytowego instrumentu pochodnego, oraz waluty ekspozycji bazowej. Ponadto zasadnicze elementy umowy dotyczącej kredytowego instrumentu pochodnego nie powinny powodować istotnej różnicy między ruchem cenowym kredytowego instrumentu pochodnego a ruchami cenowymi pozycji gotówkowej. W zakresie, w jakim dana transakcja przewiduje transfer ryzyka, do strony transakcji o wyższym narzucie kapitałowym stosuje się saldowanie ryzyka szczególnego w wysokości 80 %, podczas gdy wymogi dotyczące ryzyka szczególnego po drugiej stronie wynoszą zero.
45. Udziela się częściowego zezwolenia, w przypadku gdy wartości po obu stronach pozycji zazwyczaj rozchodzą się w przeciwnych kierunkach. Będzie to możliwe w następujących sytuacjach:
- pozycja jest objęta przepisem ust. 43 lit. b), ale występuje niedopasowanie aktywów między zobowiązaniem referencyjnym a ekspozycją bazową. Pozycje spełniają jednak następujące wymogi:
    - zobowiązanie referencyjne ma stopień uprzywilejowania równy lub niższy od zobowiązania bazowego; oraz
    - zobowiązanie bazowe oraz zobowiązanie referencyjne mają tego samego dłużnika oraz zawierają prawnie egzekwowalne wykonalne na mocy prawa obustronne klauzule stwierdzenia niewykonania zobowiązań lub przyspieszenia takiego stwierdzenia.
  - pozycja jest objęta przepisem ust. 43 lit. a) lub ust. 44, ale występuje niedopasowanie walut lub terminów zapadalności między zabezpieczeniem ryzyka kredytowego a bazowym składnikiem aktywów (niedopasowania walutowe powinny zostać ujęte w zwykłych sprawozdaniach na temat ryzyka walutowego zgodnie z załącznikiem III); lub
  - pozycja jest objęta przepisem ust. 44, ale występuje niedopasowanie aktywów między pozycją gotówkową a kredytowym instrumentem pochodnym. Bazowy składnik aktywów ujmuje się jednak jako zobowiązanie podlegające dostawie (deliverable obligation) w dokumentacji dotyczącej kredytowego instrumentu pochodnego.
- W każdym z powyższych przypadków, nie sumuje się obu wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka szczególnego dla każdej ze stron transakcji, lecz stosuje się jedynie wyższy z nich.
46. We wszystkich przypadkach objętych ust. 43-45 narzut kapitałowy z tytułu ryzyka szczególnego ocenia się względem obu stron pozycji.

Narzuty kapitałowe dla tytułów uczestnictwa przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w portfelu handlowym

47. Wymogi kapitałowe dla pozycji w tytułach uczestnictwa przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania, które spełniają warunki określone w art. 11 dla zaliczenia pozycji do portfela handlowego, oblicza się zgodnie z metodami ustanowionymi w ust. 48-56.
48. Nie uchybiając innym przepisom niniejszej sekcji, pozycje w tytułach uczestnictwa przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania podlegają wymogowi kapitałowemu z tytułu ryzyka pozycji (szczególnego i ogólnego) w wysokości 32 %. Nie uchybiając przepisom załącznika III ust. 2.1, akapit czwarty lub załącznika V ust. 12 akapit szósty (ryzyko cen towarów) w połączeniu z załącznikiem III ust. 2.1 akapit czwarty, w przypadku, gdy stosuje się zmodyfikowane metody ujęcia złota, określone w tych punktach, pozycje w tytułach uczestnictwa przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania podlegają wymogowi kapitałowemu z tytułu ryzyka pozycji (szczególnego i ogólnego) oraz ryzyka walutowego w wysokości nieprzekraczającej 40 %.
49. Instytucje mogą określić wymóg kapitałowy dla pozycji w tytułach uczestnictwa przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania, które spełniają kryteria wymienione w ust. 51, stosując metody określone w ust. 53-56.
50. Nie zezwala się na wzajemne saldowanie między inwestycjami bazowymi tytułów uczestnictwa przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania z innymi pozycjami utrzymywanymi przez instytucję, chyba że wskazano inaczej.

Środa, 28 września 2005 r.

ZASADY OGÓLNE

51. Ogólne kryteria dopuszczające stosowanie metod określonych w ust. 53-56 tytułów uczestnictwa przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania wyemitowanych przez spółki nadzorowane lub mające siedzibę na terenie Wspólnoty są następujące:
- a) prospekt emisyjny tytułów uczestnictwa przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania lub równoważny dokument zawiera:
    - i) kategorie aktywów, stanowiących lokaty przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania na podstawie udzielonego zezwolenia;
    - ii) limity inwestycyjne, jeśli występują, i metody ich obliczania;
    - iii) maksymalny poziom dźwigni, jeśli jest dozwolona; oraz
    - iv) działania mające na celu ograniczenie ryzyka kontrahenta z tytułu inwestycji w pozagiełdowe finansowe instrumenty pochodne lub transakcje typu „repo”, jeśli takie transakcje są dozwolone;
  - b) działalność przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania przedstawia się w sprawozdaniach półrocznych i rocznych, aby umożliwić dokonanie oceny aktywów i zobowiązań, dochodu i operacji w okresie sprawozdawczym;
  - c) tytuły uczestnictwa przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania podlegają codziennie wykupowi za gotówkę pochodzącą z aktywów własnych na żądanie posiadacza tytułu;
  - d) inwestycje w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania oddziela się od aktywów własnych zarządzającego; oraz
  - e) instytucja dokonująca inwestycji przeprowadza odpowiednią ocenę ryzyka przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania.
52. Przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania z państw trzecich mogą zostać uznane, jeśli spełniają wymogi określone w ust. 51 lit. a)-e) i pod warunkiem uzyskania zgody organów właściwych dla danej instytucji.

METODY SZCZEGÓLNE

53. W przypadku gdy instytucja posiada informacje na temat codziennych bazowych lokat kapitałowych przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania, może ona dokonać przeglądu tych lokat w celu obliczenia wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka pozycji (ogólnego i szczególnego) zgodnie z metodami określonymi w niniejszym załączniku lub, jeśli wydano odpowiednie zezwolenie, zgodnie z metodami określonymi w załączniku V. Zgodnie z tą metodą pozycje w tytułach uczestnictwa przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania traktuje się jak pozycje w lokatach bazowych takiego przedsiębiorstwa. Zezwala się na saldowanie pozycji w lokatach bazowych przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania z innymi pozycjami posiadanymi przez instytucję, o ile dana instytucja posiada taką ilość jednostek, która pozwala na wykup/tworzenie tytułów w zamian za lokaty bazowe.
54. Instytucje mogą obliczać wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka pozycji (ogólnego i szczególnego) dla pozycji w tytułach uczestnictwa przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania zgodnie z metodami określonymi w niniejszym załączniku lub, jeśli wydano odpowiednie zezwolenie, zgodnie z metodami określonymi w załączniku V, w odniesieniu do pozycji, służących odwzorowaniu struktury i wyników zewnętrznie generowanego indeksu albo stałego koszyka instrumentów kapitałowych i dłużnych, o których mowa w lit. a), pod warunkiem że spełnione zostały następujące warunki:
- a) celem zezwolenia wydanego przedsiębiorstwu zbiorowego inwestowania jest odwzorowanie struktury oraz wyników zewnętrznie generowanego indeksu lub stałego koszyka instrumentów kapitałowych i dłużnych; oraz
  - b) w ciągu minimalnego okresu sześciu miesięcy można wyraźnie ustalić korelację o współczynniku co najmniej 0,9 między dziennymi wahaniami cen tytułów uczestnictwa przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania a indeksem lub koszykiem instrumentów kapitałowych lub dłużnych odnoszącym się do nich. W tym kontekście „korelacja” oznacza współczynnik korelacji między dziennymi dochodami z tytułów uczestnictwa przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania a indeksem instrumentów kapitałowych i dłużnych odnoszącym się do nich.

Środa, 28 września 2005 r.

55. W przypadku gdy instytucja nie posiada informacji w zakresie codziennych lokat bazowych tytułów uczestnictwa przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania, może ona obliczać wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka pozycji (ogólnego i szczególnego) zgodnie z metodami określonymi w niniejszym załączniku, pod warunkiem że spełnione zostały następujące warunki:
- zakłada się, że przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania w pierwszej kolejności inwestuje w najwyższym dozwolonym zakresie w te klasy aktywów, które wiążą się z najwyższym wymogiem kapitałowym z tytułu ryzyka pozycji (ogólnego i szczególnego), następnie zaś w porządku malejącym, aż do osiągnięcia limitu inwestycyjnego. Pozycja w tytułach uczestnictwa przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania będzie traktowana jak bezpośredni udział w prawdopodobnych lokatach;
  - przy obliczaniu wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka pozycji instytucje uwzględnią maksymalne ryzyko pośrednie, wynikające z ewentualnego utrzymywania pozycji poprzez przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania, zwiększając proporcjonalnie wielość pozycji w tytułach uczestnictwa przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania aż do osiągnięcia maksymalnego dozwolonego poziomu ekspozycji z tytułu lokat bazowych; oraz
  - w przypadku gdy wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka pozycji (ogólnego i szczególnego) zgodnie z niniejszym ustępem wykracza ponad poziom określony w ust. 48, poziom ten stanowi limit dla wymogu kapitałowego.
56. Instytucje mogą oprzeć się na obliczeniach i sprawozdaniach strony trzeciej w zakresie wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka pozycji (ogólnego i szczególnego) dla pozycji w tytułach uczestnictwa przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania objętych przepisami ust. 53 i 55, zgodnie z metodami określonymi w niniejszym załączniku, upewniwszy się co do prawidłowości takich obliczeń i sprawozdań.

ZAŁĄCZNIK II

OBLICZANIE WYMOGÓW KAPITAŁOWYCH Z TYTUŁU RYZYKA ROZLICZENIA I RYZYKA KREDYTOWEGO KONTRAHENTA

RYZYKO ROZLICZENIA/RYZYKO DOSTAWY

- W przypadku transakcji, w których instrumenty dłużne, instrumenty kapitałowe, waluty obce i towary (z wyłączeniem umów z udzielonym lub otrzymanym przyrzeczeniem odkupu, umów zaciągania i udzielania pożyczek papierów wartościowych lub towarów) pozostają nierozliczone po ustalonej dacie dostawy, instytucja winna obliczać różnicę cenową, mogącą stanowić jej stratę. Jest to różnica między ustaloną ceną rozliczeniową danego instrumentu dłużnego, instrumentu kapitałowego, waluty obcej lub towaru oraz jego bieżącą ceną rynkową, gdy różnica ta może stanowić stratę instytucji. W celu obliczenia wymogu kapitałowego należy różnicę tę pomnożyć przez odpowiedni współczynnik z kolumny A w tabeli 1.

Tabela 1

Liczba dni roboczych po terminie rozliczenia	(%)
5-15	8
16-30	50
31-45	75
46 lub więcej	100

DOSTAWA INSTRUMENTÓW DO ROZLICZENIA W PÓŹNIEJSZYM TERMINIE

- Instytucje mają obowiązek utrzymywania funduszy własnych określonych w tabeli 2, jeżeli:
  - zapłaciły za papiery wartościowe, waluty obce lub towary przed ich otrzymaniem lub dostarczyły papiery wartościowe, waluty obce lub towary przed otrzymaniem za nie zapłaty oraz
  - w przypadku transakcji transgranicznych, upłynął jeden lub więcej dni od czasu dokonania tej płatności lub dostawy.